

FILMOTECA PER A LES ESCOLES
I4, I5 I CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA

Material didàctic del programa *BILL I JANET I ALTRES CRÒNIQUES MARCIANES*

elaborat per:

MODiband
Projectes culturals

#FilmotecaEscoles

SUMARI

1. Presentació	3
2 Objectius pedagògics	3
3. Continguts curriculars	4
4. Continguts de treball	5
4.1 Definició de cinema5
4.2 Els gèneres cinematogràfics5
4.3 El cinema d'animació6
5. Programa audiovisual de "Bill i Janet i altres cròniques marcianes"	7
5.1 <i>Bill i Janet</i>	7
5.2 La sopa de la Franzy	10
5.3 El petit nino de neu	12
5.4 La gran escapada d'en Ray	13
5.5 Topets i Taquetes veuen les estrelles	14
5.6 Hola, desconegut	15
6. Proposta d'activitats	16

FILMOTECA PER A LES ESCOLES
MATERIAL DIDÀCTIC DEL PROGRAMA
BILL I JANET I ALTRES CRÒNIQUES MARCIANES
I4 i I5 D'EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA

1. PRESENTACIÓ

Aquesta guia didàctica acompanya la sessió de cinema per a I4 i I5 d'Educació Infantil i Cicle Inicial de Primària *Bill i Janet i altres cròniques marcianes*, la qual forma part del programa Filmoteca per a les escoles 2023-2024.

La guia està adreçada al professorat d'aquestes etapes educatives. Els nivells de desenvolupament dels infants en aquests cursos (que cobreixen un espectre d'edats dels 4 als 8 anys) són força diferents. És possible, doncs, que alguns dels conceptes, les propostes de reflexió i les activitats que es proposen en aquesta guia s'hagin d'adaptar i adequar al curs amb el qual es treballi.

A banda de la presentació i la descripció dels continguts curriculars i els objectius pedagògics, aquesta guia conté tres apartats més:

- **Un primer apartat introductori sobre els continguts curriculars de la guia i el cinema i l'animació**, en el qual es proposa una definició de cinema i dels gèneres cinematogràfics, així com una presentació del que és el cinema d'animació i les seves diferents tipologies.
- **Un segon apartat informatiu sobre el programa cinematogràfic**, que aprofundeix en els aspectes tècnics dels curtsmetratges presentats, en els seus continguts temàtics i en els valors que promouen. En aquest apartat també s'inclouen algunes propostes de reflexió per a treballar a l'aula.
- **Un darrer apartat d'activitats per fer a l'aula**, que inclou exercicis relacionats amb el mitjà cinematogràfic i amb els films del programa.

2. OBJECTIUS PEDAGÒGICS

Els objectius pedagògics de la sessió *Bill i Janet i altres cròniques marcianes*, i d'aquesta guia pedagògica que l'acompanya són:

- Descobrir el cinema com a eina per a construir històries i per explicar i difondre idees, emocions i valors. En concret, aquesta pel·lícula permet abordar temes i qüestions diverses, com ara el valor de la diferència, la relació amb el que ens és desconegut, la interdependència, la solitud, els vincles afectius, i també el paper de la imaginació i la ficció en la vida diària.
- Donar a conèixer a l'alumnat diferents formes i estils d'animació a través d'una

selecció variada de curtmetratges animats realitzats en stop-motion i amb dibuixos 2D i 3D.

- Potenciar l'educació i la cultura cinematogràfica de l'alumnat perquè sigui capaç de comprendre i analitzar críticament els missatges audiovisuals.
- Fomentar l'aprenentatge del llenguatge cinematogràfic, la identificació dels seus codis i la comprensió del seu valor expressiu. La tria de films permet posar atenció a la diferència entre les diferents tècniques i estils d'animació.

3. CONTINGUTS CURRICULARS

Els continguts curriculars que es treballen en aquesta activitat, englobant tant l'assistència a la Filmoteca de Catalunya com les activitats proposades en aquesta guia didàctica, potencien els aprenentatges i les competències següents:

- el descobriment de propostes artístiques de diferents cultures, èpoques i estils, mitjançant la percepció i la vivència, per desenvolupar la curiositat, el respecte i el gaudi.
- la investigació i l'anàlisi de diferents manifestacions culturals i artístiques i dels seus contextos
- l'accés a la informació per diferents canals i mitjans
- el foment de la identitat cultural i l'esperit crític
- la connexió entre els continguts de la sessió i l'experiència i la realitat de l'alumnat, a través de preguntes, reflexions i debats oberts en què són instats a participar

La proposta potencia els sabers de l'àrea artística, perquè fomenta la identificació de propostes audiovisuals i del seu valor comunicatiu, així com l'accés a un espai cultural i artístic d'absoluta referència en l'àmbit audiovisual, com és la Filmoteca de Catalunya. També potencia moltes de les competències transversals del currículum, com són la competència digital, la personal i social, la ciutadana i la lingüística.

4. CONTINGUTS DE TREBALL

4.1 Definició de cinema

La paraula cinema és una abreviatura del terme **cinematografia**, format a partir de dues paraules gregues:

- *kiné*, que significa **moviment**
- i *grafos*, que vol dir **grafia**

La paraula **CINEMATOGRAFIA** i, per extensió, el terme cinema, remetent al concepte de grafia (o, en aquest cas, imatge) en moviment.

Des del punt de vista tècnic, el cinema consisteix en la projecció successiva i de forma ràpida de **FOTOGRAFES**. Els fotogrames són imatges estàtiques, fotografies realitzades amb una càmera de fer fotos o amb una càmera de cinema o vídeo. En ser projectats l'un darrere l'altre de manera molt ràpida, el nostre ull percep els fotogrames com a imatges en moviment.

El cinema, igual que altres **formes artístiques** com ara la dansa, la música o la literatura, serveix a l'ésser humà per expressar-se d'una manera creativa. El cinema fa servir elements de caràcter simbòlic per explicar **històries** i transmetre **pensaments** i **emocions**. També és una **eina documental** que permet deixar testimoni de l'existència humana i del món.

4.2 Els gèneres cinematogràfics

Els gèneres cinematogràfics són cada una de les diferents categories o classes en què podem classificar les pel·lícules. Els diferents gèneres cinematogràfics es defineixen a partir de trets comuns relacionats amb la forma i el contingut de les pel·lícules, com ara l'ambientació, el lloc on s'ubica l'acció, el tema explicat, la tipologia de personatges, la classe d'emocions que generen en l'espectador, el tipus de relació que s'estableix amb la realitat, etc. Els gèneres també serveixen per classificar altres obres artístiques, ja siguin literàries, teatrals, musicals, etc.

Hi ha molts gèneres cinematogràfics i sovint no és fàcil determinar a quin gènere específicament pertany una pel·lícula, ja que aquesta pot tenir característiques atribuïbles a gèneres diferents. Alguns dels gèneres cinematogràfics més coneguts són la **comèdia** i la **tragèdia**, originaris de la cultura clàssica, però també d'altres com ara el **cinema de terror**, el d'**aventures**, el **fantàstic**, l'**històric**, el de ciència-ficció o el d'**animació** per citar-ne alguns dels més comuns. Un altre gènere destacat, al qual pertany aquesta pel·lícula, és el de misteri, policial o **cinema negre**, films en què hi ha un cas, un delictes o alguna situació misteriosa que cal resoldre.

4.3 El cinema d'animació

El cinema es realitza generalment a partir de la filmació de la realitat, de persones, coses i llocs que existeixen. El cinema d'animació, no obstant, no es fa a partir de l'enregistrament de la realitat, sinó d'imatges de personatges, coses, llocs i accions imaginats, i creats mitjançant processos i tècniques diversos, com ara el dibuix, el modelatge, la pintura o el disseny per ordinador entre d'altres.

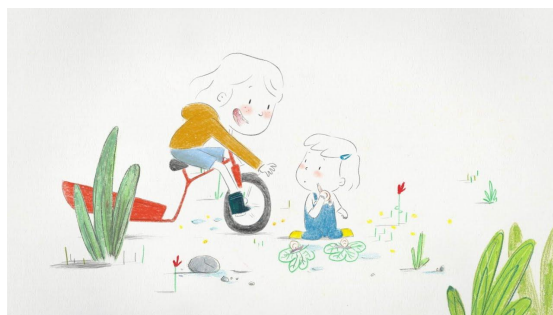
Existeixen diferents formes d'animació, en funció d'aspectes com el tipus de tècnica que s'hi utilitza, la creativitat dels qui la desenvolupen i la tipologia d'elements o personatges que hi apareixen.

En termes generals podem parlar de **dos grans tipus de cinema d'animació**:

- el **tradicional**, en el qual cada un dels fotogrames es desenvolupa manualment o de manera mecànica.
- i el desenvolupat per **ordinador**, en el qual s'usen recursos que permeten automatitzar l'animació o, si més no, gran part d'aquesta.

En funció dels paràmetres indicats anteriorment, podem distingir molts altres tipus d'animació, els quals s'inclourien o bé en la categoria d'animació tradicional o bé en la d'animació per ordinador.

En els dibuixos animats cada fotograma és dibuixat i posteriorment filmat. L'aparició del paper d'acetat i de l'animació per cel·les permeten agilitzar aquest procés, ja que possibiliten copiar alguns dels dibuixos o part d'aquests, i no haver de fer-los cada cop des de l'inici. La tècnica del **stop motion** es basa en la filmació d'elements reals (ninots, objectes, personatges modelats amb plastilina, etc.) però reproduïx moviments i accions imaginats, que són simulats mitjançant la utilització de la pausa en la filmació, fet que permet enregistrar només una part de les accions, donant lloc a una seqüència de moviments que no es correspon amb l'efectuada en realitat. Hi ha variants específiques del *stop motion*, com per exemple l'**animació de siluetes**, en la qual els elements animats són retalls fets en cartró, paper, làmines fines de plom o altres materials, o els anomenats *pupertoons* o **titelles animats**, on els personatges són titelles filmats també amb la tècnica del *stop motion*. L'**animació en 3D**, realitzada també per ordinador, simula les tres dimensions. Mitjançant un procés anomenat renderització, l'ordinador interpreta una escena tridimensional i la plasma en una imatge en dues dimensions.

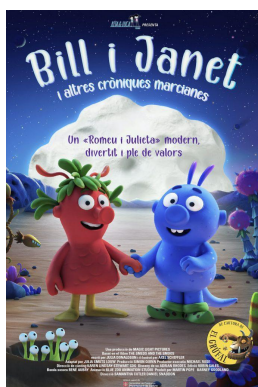

5. PROGRAMA AUDIOVISUAL

BILL I JANET I ALTRES CRÒNIQUES MARCIANES

Durada del programa cinematogràfic: 58 minuts

Durada total de la sessió a la Filmoteca: 1h i 45 minuts aproximadament

Bill i Janet i altres cròniques marcianes és un programa audiovisual que té com a peça principal el film homònim que dona títol a la sessió, un curtmetratge protagonitzat per dos extraterrestres que, tot i pertànyer a famílies enemistades, s'enamoren i s'uneixen per formar una família i viure junts. És un curtmetratge divertit i emotiu que posa de manifest la importància de tenir idees pròpies sobre les persones i el món, i d'atrevir-se a conèixer a qui és diferent de nosaltres, així com la riquesa de la diversitat. El film s'acompanya de cinc curtmetratges més, tots ells protagonitzats per personatges que, en major o menor mesura, són estrafolaris o extraterrestres, com ara una dragona alienígena, una família de ninots de neu o un petit astronauta. Tots ells viuran situacions i experiències que ens faran reflexionar sobre com ens relacionem amb el que és desconegut, sobre el valor de la diferència, la importància de les relacions i els vincles, la interdependència i les dinàmiques entre l'individu i el grup.

5.1 BILL I JANET

Títol original: *The Smeds and The Smoods*

Director: Samantha Cutler i Daniel Snaddon

País: Regne Unit

Any: 2022

Durada: 26'

Idioma: doblat al català

Tècnica: animació 3D

Sinopsi

Bill i Janet és un curtmetratge que ens narra les aventures i desventures de dues famílies extraterrestres que viuen en un mateix planeta, molt a prop l'una de l'altra, però separades per una línia divisòria de pedres, i enemistades des de temps immemorials. Una és la família dels Blauets, que tenen el nas aixafat i el cap pelat, es desplacen saltant d'un lloc a l'altre, beuen te negre i dormen en forats. L'altra és la família dels Vermellets, que tenen cabells i nas de trompeta, es banyen a l'aigua o beuen llet rosa. Com que en Bill és blauet i la Janet és vermelleta, no poden jugar junts, perquè des de petits els han dit que ho tenen prohibit. Un dia, cada un per separat i sense haver-se posat d'acord, surten de l'espai delimitat on viuen i s'endinsen al bosc. Allà juguen junts i descobreixen que s'ho passen molt bé plegats, i que les seves diferències no els allunyen sinó que els enriqueixen. Les seves famílies, en saber-ho, s'enfaden moltíssim i els prohibeixen tornar-se a veure, però ells continuen trobant-se d'amagat al bosc, fins que un dia decideixen fugir junts amb cohet a un altre planeta. Profundament entristides, les famílies els cerquen per tota la galàxia, i fracassen en la missió de trobar-los. El llarg viatge, però, permet que els integrants dels Blauets i els Vermellets es coneguin millor i s'adonin que es poden dur bé i ajudar-se els uns als altres, i que les coses diferents que cada família fa i coneix poden ser estimulants també per a l'altra. En tornar al seu planeta, descobreixen amb joia que en Bill i la Janet han tornat també, i reconeixen que ja no té sentit que les famílies visquin separades perquè, a més, ara estan unides per un nou membre de la família que no és ni blau ni vermell, sinó una barreja d'ambdós colors.

Punts de reflexió

- Aspectes temàtics: enemistats ancestrals

Els Blauets i els Vermellets estan enfrontats des de fa molt temps, i aquesta enemistat s'ha anat transmetent de generació en generació a través de dites i advertències, i no tant de fets o de l'experiència. Com que ja des de ben petits es mantenen distanciat, els infants blauets no poden comprovar si es durien bé amb els petits vermелlets, i viceversa. A vegades, els nostres avis o àvies, els nostres pares o mares, els nostres professors i professores o fins i tot els nostres amics i amigues ens transmeten idees i creences que potser són vàlids i bons per a ells i elles, però amb els quals no hem d'estar necessàriament d'acord. És important que els escoltem i els respectem, però també ho és que intentem formar-nos una opinió pròpia sobre les coses i les persones.

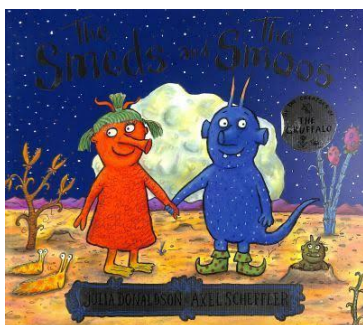
- Aspectes temàtics: confrontacions motivades per diferències

Els Blauets i els Vermellets tenen característiques físiques i costums que els diferencien, i uns i altres prenen aquestes diferències com a motiu per a estar confrontats. Tot i que aquests personatges són imaginaris i aquests fets són ficticials, al llarg de la història de la humanitat i també en l'actualitat la diferència ha estat i és molt sovint un motiu de confrontació, de discriminació i fins i tot la causa de conflictes bèl·lics. Durant molts segles, i també ara, persones de pell blanca han maltractat,

sotmès i discriminat a persones de pell més fosca. Les diferències de gènere també han estat causa de conflicte, hi ha hagut una desigualtat molt marcada en vers les dones i també en vers les persones transgènere. Hi ha grups que s'han enfrontat per les seves creences religioses i d'origen, hi ha persones que han estat perseguides i maltractades per la seva orientació sexual o per la seva classe sociocultural. Parleu a l'aula sobre aquestes confrontacions, i també sobre el valor de la diferència. Ens podem sentir propers a algú molt diferent de nosaltres? Les diferències poden ser enriquidores? Quan algú té idees i creences que no només són diferents de les nostres, sinó que ens semblen nocives, ens és fàcil tenir-hi una relació d'amistat? Quines diferències són importants a l'hora de teixir relacions d'amistat i quines tenen poca importància?

- Relació entre literatura i cinema: adaptació cinematogràfica

Aquest curtmetratge és l'adaptació audiovisual d'un conte titulat *The Smeds and the Smoos* (en la versió original en anglès), escrit per Julia Donaldson i il·lustrat per Alex Scheffler, dos autors de llibres infantils molt reconeguts, creadors de títols ja cèlebres com ara *El Grúfal*, *La filla del Grúfal*, *El Nadal del Senyor Branquilló*, *Zog*, o *Zog i els metges voladors*, tots ells portats també a la pantalla gran. Podeu parlar a classe sobre les relacions entre cinema i literatura. Si teniu oportunitat, serà interessant aconseguir un exemplar del conte, mirar els dibuixos i comparar l'obra literària amb la seva versió cinematogràfica. Quines coses cal fer per convertir un llibre en una pel·lícula? Quines diferències hi ha entre llegir o escoltar un conte i veure una pel·lícula? Preferiu llegir el conte primer i veure després la pel·lícula, o al revés? Per quin motiu?

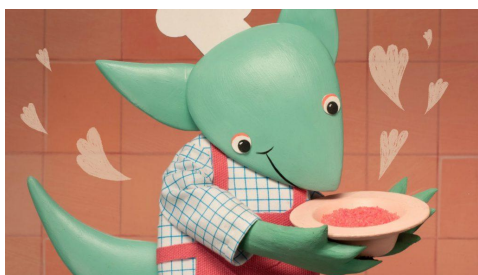
- Aspectes tècnics: animació en 3D

Aquest curtmetratge està fet amb animació 3D generada per ordinador, per això les figures i els objectes tenen volum, i transmeten una gran sensació de realisme. Podríeu arribar a tenir la impressió, fins i tot, que estan fetes amb plastilina, però no és el cas, és una animació digital que reproduïx l'aspecte d'aquest material. Podeu parlar amb l'alumnat de les diferències entre aquest tipus de representació i les dels dibuixos animats 2D, en els quals els personatges són més plans i menys realistes. També podeu establir analogies entre els diferents tipus d'animació i elements propers a l'univers dels nens: les animacions en 3D ens recorden, entre altres, les figures que fem amb plastilina, els nens amb què juguem, els titelles, etc.; les animacions en 2D ens recorden, per exemple, els dibuixos que fem, les il·lustracions dels contes, les fotografies, etc.

- Llenguatge cinematogràfic: diàlegs i veu en off en vers

A moltes pel·lícules, a banda de les imatges també són importants els diàlegs i la veu narradora, anomenada "veu en off". A Bill i Janet, succeeix quelcom peculiar: els diàlegs i la veu en off estan construïts en vers, tant la narradora com, a vegades, els personatges, parlen fent rodolins. Podeu comentar amb l'alumnat en quines altres creacions trobem versos i rodolins: cançons, poemes, dites, endevinalles...

5.2 LA SOPA DE LA FRANZY

Títol original: *La soupe de Franzy*

Directora: Ana Chubinidze

País: Geòrgia

Any: 2021

Durada: 8'44''

Idioma: sense diàlegs

Tècnica: animació digital de ninots i objectes amb stop-motion

Sinopsi

La Franzy, una dragoneta que viu sola en el seu asteroide, cuina la seva sopa preferida amb el seu ingredient màgic, i potser per sentir-se més acompanyada, es disfressa i interpreta diferents personatges que són els comensals d'un restaurant. Per a cada personatge que interpreta es menja un plat de sopa, fins que es queda sense l'ingredient màgic que fa que cada plat sigui especial. La Franzy, aleshores, agafa el seu coet, viatja al planeta on aquest ingredient creix als arbres, l'agafa i se l'endú a casa. Però en arribar, descobreix que no és l'únic element viu que ha viatjat amb ella: un dels éssers d'aquell planeta s'ha esquil·lilat dins del coet i dins la casa de la Franzy sense que ella se n'adonés. Serà el primer de molts altres que el seguiran, aquest cop amb el consentiment de la dragona, que descobreix que és molt més divertit cuinar i menjar acompanyada.

Punts de reflexió

- Aspectes tècnics: animació amb stop-motion

Aquest curtmetratge està fet mitjançant stop-motion, una tècnica d'animació que es podria traduir com a "pausa-moviment". En aquest tipus d'animació, es fan fotografies consecutives d'un o diversos objectes, movent-los o canviant-los lleugerament entre una fotografia i la següent, de manera que en reproduir-les ràpidament totes seguides es produeix la il·lusió de què els elements representats a cada fotograma es mouen

sols. En concret, aquesta és una animació amb stop-motion feta amb ninots i amb objectes que es van construir expressament per al film. Aquest procés d'animació tradicional es combina amb altres processos digitals que completen l'animació. Aquí podeu veure una fotografia del ninotet de la Franzy que la directora del film va publicar al seu compte d'instagram, @anachubini .

- Aspectes temàtics: prendre sense retornar res?

La Franzy aterra al planeta on creix l'ingredient que necessita i se n'endú un tros, sense saludar els éssers que hi viuen, demanar-los permís per agafar-lo, ni tenir amb ells cap cortesia. Us sembla bé aquest comportament?

-Aspectes temàtics: jugar a ser altres

Per poder dur a terme el seu joc, la Franzy interpreta els diferents comensals d'un restaurant, canviant-se de roba cada vegada. Quan no tenim companyia, la imaginació ens permet crear situacions on podem sentir-nos acompanyats i dinamitzar els nostres jocs. Alguna vegada us heu disfressat per jugar o heu interpretat diversos personatges mentre jugàveu? Acostumeu a jugar sols o acompanyats?

5.3 EL PETIT NINOT DE NEU

Títol original: *Little snowman*

Director: Aleksey Pochivalov

País: Rússia

Any: 2021

Durada: 3'4''

Idioma: sense diàlegs

Tècnica: animació de ninots i objectes amb stop-motion

Sinopsi

El petit d'una família de ninots de neu perd la pastanaga que li fa de nas. La seva mare li posa un nas de pastanaga de recanvi, però quan el ninotet perd el nas per segon cop en un accident de trineu, la família descobreix amb horror que un conill s'ha estat menjant totes les pastanagues que tenien en dipòsit. El que sembla un problema greu acaba sent una situació que els fa riure molt i que els du a usar altres elements com a nas. Aviat el seu exemple es propaga, i tots els integrants del grup de ninots de neu, grans i petits, opten per renunciar a les pastanagues i usar nassos de tot tipus i colors.

Punts de reflexió

- Aspectes temàtics: les diferències que ens singularitzen

Quan tots els ninots de neu tenen un nas com a pastanaga, és difícil diferenciar-los, tots semblen molt iguals els uns dels altres. En canvi quan cada un opta per usar un nas diferent, cada ninot es singularitza. El nas que cada un tria, a més, ens pot dir quelcom sobre la seva personalitat, o sobre com se sent aquell dia. Passa quelcom similar amb la roba i els complementos que ens posem. Al contrari dels uniformes, que ens igualen, les peces de roba que triem i els complementos que fem servir també comuniquen coses de nosaltres i ens diferencien.

- Aspectes temàtics: el sentit de l'humor

El que en un inici podia semblar una circumstància greu acaba transformant-se en quelcom que no només esdevé divertit, sinó que també provoca canvis interessants tant en la família de ninots de neu com en tot el grup. El sentit de l'humor és una habilitat que tenim les persones i que a vegades ens permet riure de situacions que poden semblar preocupants però que potser no ho són tant, o que són solucionables. El sentit de l'humor ens pot ajudar a veure el costat positiu d'una situació i trobar solucions divertides, creatives i originals. Heu viscut mai una situació desagradable que s'ha acabat convertint en alguna cosa divertida o positiva?

- Aspectes tècnics: animació amb stop-motion amb so

Aquest curtmetratge és també una animació amb stop-motion feta amb ninots i objectes. Els ninots de plastolina no poden parlar ni emetre sons, però en aquest film sentim els personatges fer exclamacions o riure molt. Com creieu que s'han fet aquests sons? Possiblement són exclamacions i riures que es troben a biblioteques de sons digitals. Igual que quan fem una animació amb stop-motion amb la tauleta o un vídeo amb el mòbil podem afegir-hi una cançó o un so, en una animació amb aquesta tècnica es poden incorporar digitalment sorolls i expressions sonores. Quan es tracta

de diàlegs, però, cal gravar-los en un estudi de so amb actors i actrius experts en doblatge, i després incorporar-los al film.

5.4 LA GRAN ESCAPADA D'EN RAY

Títol original: *Ray's great escape*

Directora: Jie Weng

País: Xina

Any: 2018

Durada: 7'

Idioma: sense diàlegs

Tècnica: animació de ninots i objectes amb stop-motion

Sinopsi

En Ray és un ésser estrany, mig monstre, mig peluix, tou i pelut, que viu a un desert on se succeeixen els terratrèmols, a prop d'un volcà que pot entrar en erupció en qualsevol moment. Intenta adaptar-se a aquesta situació, cada cop més insostenible, fins que es decideix a abandonar la seva casa. En Ray es construeix un vehicle-refugi en el qual poder carregar les seves coses i marxar a un altre lloc. Després d'un inici de trajecte vertiginós, arriba a un riu gairebé en el mateix moment que veu com el volcà del costat de casa seva ha esclatat.

Punts de reflexió

- Aspectes tècnics i caracterització del personatge: un ésser inexistent

Les pel·lícules d'animació ens permeten crear personatges inexistents, ja sigui mitjançant el dibuix, el modelatge o la construcció. El protagonista d'aquest curtmetratge és un ésser molt singular, una mica monstruós, però que alhora té un cert aspecte de peluix tovet, i que tant pot recordar vagament algun animal com una gran patata o un pollastre. L'equip del film primer el va esbossar mitjançant dibuixos, i després el va construir amb materials.

- Aspectes temàtics: emigrar

Al protagonista del curt li agrada la seva casa i el lloc on viu, però l'ha d'abandonar perquè és perillós i insostenible viure-hi. Això és quelcom que, per motius de diferents tipus, els passa a moltes persones a diferents indrets del món. El fet d'abandonar el lloc d'origen per anar a viure a un altre indret s'anomena emigració. Sabríeu posar alguns exemples de situacions que fan que les persones emigrin? Vosaltres o algú de la vostra família ha viscut alguna situació que l'ha obligat a deixar el lloc on vivia i anar a viure a un altre lloc? Us agradaria viure a un lloc diferent d'on viviu ara? Per quin motiu?

- Llenguatge cinematogràfic: la música

En aquest curtmetratge, els sons i la música són molt importants i ajuden a intensificar certes emocions i sensacions. Penseu en la música i els sons que acompanyen l'escena de la fugida i el descens a través del desert. Què transmeten? Com és la música que sentim un cop en Ray ja ha arribat al riu i navega tranquil·lament? Quina sensació ens produeix?

5.5 TOPETS I TAQUETES VEUEN LES ESTRELLES

Títol original: *Spot and Splodge See Stars*

Directors: Uzi Geffenblad i Lotta Geffenblad

País: Suècia

Any: 2021

Durada: 7'

Idioma: diàlegs doblats al català

Tècnica: Animació digital amb stop motion

Sinopsi

En Topets i en Taquetes –dos conillets estrafolaris, però entranyables–, estan observant el cel de nit. Mirant atentament el firmament, descobreixen que el que inicialment els semblaven només molts punts lluminosos de diferents mides, formen constel·lacions que representen dibuixos. Tots dos miren tan concentradament el cel, que acaben xocant i fent-se un bon cop de cap. Després, quan encara estan atordits, una nau espacial aterra al seu jardí, i d'ella surt un alienígena que els demana d'usar

el martell. L'ésser estrany arregla la seva nau, els dona les gràcies i marxa de nou.

Punts de reflexió

- Aspectes temàtics: somni o imaginació?

L'escena que viuen en Topets i en Taquetes amb l'alienígena és tan estranya que no saben del cert si l'han somniada. Què en penseu vosaltres? Què us fa pensar això?

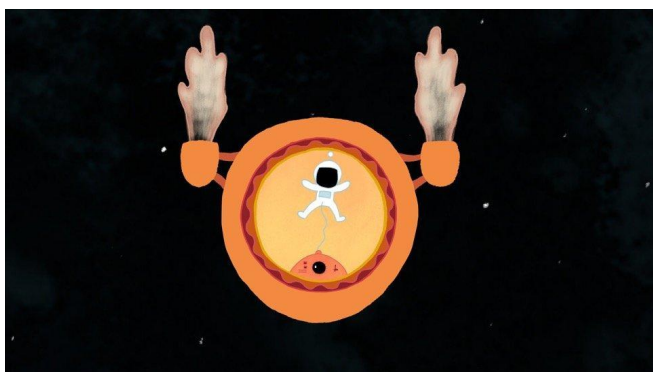
- Aspectes temàtics i històrics: constel·lacions

En Topets i en Taquetes miren el cel i intenten distingir-hi dibuixos, unint imaginàriament algunes estrelles. Això és quelcom que la humanitat ha fet des de fa molt temps, i que ha donat lloc a la identificació de formes d'animals i d'escenes mitològiques que, tot i ser imaginàries, ara ja són reconegudes i descrites als llibres. Aquestes constel·lacions eren referències que sovint permetien orientar-se en l'espai i en el temps. Sabries llistar algunes de les constel·lacions o agrupacions d'estrelles, que trobem a l'espai?

- Tècnica d'animació: *stop-motion*

Aquest curtmetratge, com molts altres d'aquest programa, és una animació amb *stop-motion* feta amb ninots i objectes. En Topets i en Taquetes són ninots articulats, als quals se'ls poden moure les diferents parts del cos. Compten també amb ulls i boques complementaris intercanviables, que els doten d'expressivitat.

5.6 HOLA, DESCONEGUT

Títol original: *Hello, stranger*

Directors: Julia Ocker

País: Alemanya

Any: 2021

Durada: 6'

Idioma: sense diàlegs

Tècnica:

Sinopsi

En aquest curtmetratge, un petit astronauta arriba a un planeta desconegut, on troba uns éssers estraforals que li fan tot de coses estranyes. Al petit astronauta tot li és

aliè i estrany, fins que de mica en mica comença a conèixer millor els éssers que el rodegen i comença a establir un vincle. Qui és aquest astronauta en realitat i qui són els alienígenes que el capturen? A quin planeta ha arribat?

Punts de reflexió

Llenguatge figuratiu i aspectes temàtics: representació metafòrica

Una metàfora és un recurs estilístic que consisteix a escriure o representar quelcom que ens és proper i entenedor per expressar en realitat una altra cosa que s'hi assembla, però que és més complexa. *Hola, desconegut* és una metàfora d'un moment molt concret de la nostra existència: el naixement. En aquest cas, la metàfora és tant conceptual com visual i ens mostra un paral·lelisme sorprenent entre l'arribada d'un astronauta a un planeta desconegut i el primer contacte d'un nònat amb els seus pares i el món. Podríeu pensar en altres situacions en què us podríeu sentir com un astronauta que arriba a un lloc estrany i desconegut?

Aspectes tècnics: dibuixos animats en 2D

A diferència de *Bill i Janet*, un curt fet amb tècnica d'animació 3D on els diferents personatges i elements que apareixen tenen una aparença molt realista, aquest és un curtmetratge en 2D, amb un estil i una estètica que ens recorda els dibuixos dels contes i dels àlbums il·lustrats. Fixeu-vos en l'estil dels dibuixos: en general estan pintats amb colors de manera uniforme, sense molts degradats ni matisos, i també hi destaca la línia que ressegeix les figures i els contorns dels elements representats.

6. PROPOSTA D'ACTIVITATS

1. QUÈ ÉS UNA FILMOTECA?

Una filmoteca és un espai on es projecten pel·lícules i, a més, es fan altres activitats relacionades amb el cinema, com ara conferències, presentacions de llibres, exposicions i activitats escolars. A la filmoteca també hi ha un gran arxiu de pel·lícules i de llibres i objectes relacionats amb la història del cinema. Podríem dir, doncs, que una filmoteca és, en part, un cinema i una biblioteca a la vegada, i alhora és diferent de tots dos.

Repasseu els conceptes llistats a la columna de l'esquerra i comenteu amb els nens quins són aplicables a un cinema, a una biblioteca i/o a una filmoteca. Podeu reproduir aquesta taula a la pissarra i indicar aquestes correspondències mitjançant creuetes.

	CINEMA	BIBLIOTECA	FILMOTECA
S'hi projecten pel·lícules noves a la cartellera (estrenes)			
S'hi projecten pel·lícules de totes les èpoques del cinema			
Hi ha llibres de cinema			

Hi ha llibres que no estan relacionats amb el cinema			
S'hi fan activitats per a les escoles			
S'hi pot menjar i beure			
S'hi fan conferències i activitats			
S'hi fan exposicions			
S'hi poden comprar crispetes			

2) DIFERENTS ESTILS D'ANIMACIÓ

Tots els films del programa són curts de dibuixos d'animació, però la tècnica i l'estil de cada un són força diferents. Tant *Bill i Janet* com *Hola, desconegut* són curts de dibuixos animats, però el primer està creat amb dibuixos 3D i el segon amb dibuixos 2D. Els altres quatre curts són animacions amb stop-motion fetes amb ninots i objectes, però cada un té un estil força diferent. Recordeu cada film amb l'ajuda d'aquests fotogrames i comenteu les seves diferències i similituds pel que fa a la tècnica i l'estil d'animació.

3) FAMÍLIES I BANDES ENEMISTADES

Al curtmetratge *Bill i Janet*, dos personatges que pertanyen a famílies enemistades entre elles volen ser amics i estar junts. L'amistat o l'amor entre dos personatges que pertanyen a bandes, famílies o grups enemistats és recurrent en la ficció, i el trobem tant a pel·lícules com en la literatura. Coneixeu històries amb aquest plantejament? Potser la frase promocional de la pel·lícula us pot donar alguna pista: 'Un "Romeu i Julieta" modern, divertit i ple de valors'. Podeu preguntar també referències i exemples a altres familiars i amics.

4) "HOLA, DESCONEGUT". CORRESPONDÈNCIES ENTRE METÀFORA I REALITAT

Hola, món

En aquest curtmetratge, un astronauta arriba a un planeta desconegut. Tot li és aliè, estrany, fins que de mica en mica comença a conèixer millor els seus habitants i els seus costums. Per què res no és el que sembla en aquesta història? Qui és l'astronauta en realitat? I els alienígenes que el capturen?

Retalla els fotogrames següents i enganxa'ls als espais en blanc segons el que representa en realitat cada moment.

1.

Gestació dins la panxa de la mare

2.

Moment del naixement

3.

Primer contacte amb els pares

4.

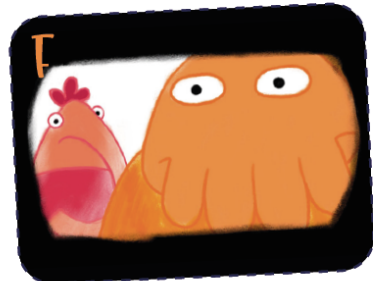
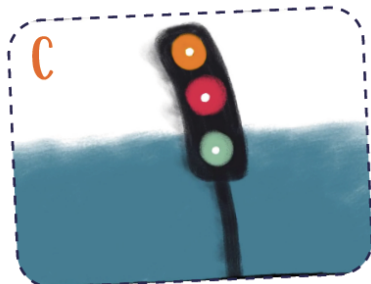
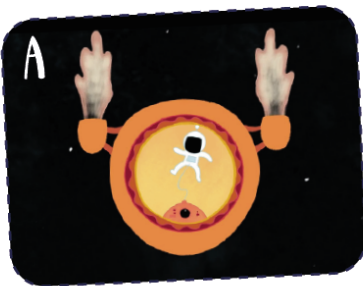
Primer trajecte en cotxe

5.

Primer bany

6.

Primer contacte amb el gos de la família

Solucions: 1a, 2e, 3f, 4c, 5d, 6b

Informació de contacte

Si voleu aprofundir més en aquest o altres aspectes del cinema, els docents disposen d'accés gratuït a la Biblioteca del cinema de la Filmoteca de Catalunya amb tot tipus de recursos i bibliografia sobre cinema i cultura audiovisual.

Filmoteca de Catalunya

Filmoteca per a les escoles

filmoteca.escoles@gencat.cat

T 935 565 195/98

<https://www.filmoteca.cat/web/ca/article/filmoteca-les-escoles>

<https://filmotecaescoles.blog.gencat.cat/>

La guia didàctica i la coordinació de la sessió han estat dissenyats amb el suport de:

MODIband

Barcelona

Tel: (+34) 93 302 35 53

modiband@modiband.com

www.modiband.com